

ירוק עולה

איך הקנאביס הרפואי משפיע על המשקל שלנו, ומהו החומר הפעיל שמשפר את רמת הסוכר בדם?

מחקר שנערך במשך ארבע שנים במרכז הראה עלייה במשקל בקרב המשתתפים שקיבלו תרופה שהכילה CBD. במחקרים נוספים נמצא כי שימוש בקנאביס הביא להקלה בבחילות ובהקאות הנגרמות כתוצאה מכימות רפיה. במחלות של מערכת העיכול כמו מעי רגז, קרון וקוליטיס, שבהן החולים סובלים מתיאבון ירוד, בחילות ושלשול - שימוש בקנאביס גם כן יכול להועיל.

פרופ' חננית קולטאי, חוקרת בכירה במינהל המחקר החקלאי, מכון וולקני, מספרת כי "יש ראל מובילה בעולם בחקר הקנאביס לשימוש רפואי, תחת האישורים שניתנו לנו על ידי משרד הבריאות והיחידה לקנאביס רפואי. לאור הכרת מדינת ישראל בחשיבות המחקר בנושא, אנו יכור לים לבצע בארץ מחקרים המאפשרים לקדם את תחום השימוש הרפואי בצמח ולהוביל לתמורות של ממש בו. בישראל נעשים כיום עשרות ניסויים קליניים ופרה-קליניים הבוחנים את יעילות הקנאביס לטיפול באינדקציות רפואיות שונות. הן כוללות, למשל, טיפול בילדים או צעירים עם אוטיזם, במקרים של התקף מיג-רנה חריף, השפעה על חולי המודיאליזה עם תת-תזונה, השפעה על מערכת יסות הכאב בחולים, בחולי פיברור-מיאלגיה, כטיפול נוגד דלקת, לטיפול בנוירופתיה סוכרתית ולשיפור תפקודי הראייה בבריאים ובחולי רטיניטיס פיגמנטוזה".

מכון וולקני מהווה מרכז מחקר עולמי חשוב לחקר הקנאביס ומקדם כמה כיווני מחקר. "במעבדתי אנו מבצעים מחקר פרה-קליני על מחלות מעי דלקתיות יחד עם המרכז הרפואי מאיר, על מחלה סרטנית - לימפומה של העור ומחלות עור נוספות יחד עם המרכז הרפואי רבין, בילינסון", היא מספרת. "הייחודיות שלנו במחקרים היא מציאת ההרכבים האופטימליים של כמה חומרים מקנאביס שעובדים יחדיו באופן סינרגטי, לטיפול במחלות אלה ואחרות. זה לעומת השימוש במיצוי מלא של הצמח או לחלופין בקנאבינואיד אחד ויחיד, ועלול להיות לא מספק יעיל, להערכתנו, ולא מספיק ספציפי לפחות בחלק מהמקרים שבחנו".

בדצמבר החליט הקונגרס האמריקאי כי תרכובת הקנאבינואיד המבודדת CBD היא חוקית וניתן להוסיפה למגוון של מוצרים מתחום הקוסמטיקה, המזון והמשקאות. ה-FDA (מינהל המזון והתרופות האמריקאי) מיהר להטיל מגבלות על השימוש ולהבהיר כי יש צורך במחקרים נוספים לבחינת בטיחות השימוש.

בישראל תרכובת CBD אינה נכללת בפקודת החומרים המסוכנים, אך אינה מותרת לשימוש באופן חופשי מאחר שהיא מופקת מצמח הקנאביס. ♦

"ישראל מובילה בעולם בחקר הקנאביס". פרופ' חננית קולטאי במעבדה

פסיכואקטיביות וידועה כמפחיתה חרדה, נוגדת דיכאון, משככת כאבים, אנטי-דלקתית, מקילה על בחילות ואף עשויה לתרום לשיפור רמת הסוכר בדם.

מעבר לידוע על השימוש המסורתי בקנאביס, עולם המדע תומך בשנים האחרונות במחקרים קליניים בתחום על מנת לאשש את המקובל.

אחת הבעיות העיקריות המלוות חולים במחלות כרוניות כמו גם בדיכאון היא איבוד התיאבון. הירידה בתיאבון ובגיוון בתפריט מובילה לחוסרים תזונתיים ומחמירה את המצב הגופני הירוד ממילא. תרכובות THC ו-CBD מעוררות תיאבון דרך הגברת ההנאה מאכילה.

פרופ' קולטאי: "הייחודיות שלנו במחקרים היא מציאת ההרכבים האופטימליים של כמה חומרים מקנאביס שעובדים יחדיו באופן סינרגטי, לטיפול במחלות אלה ואחרות"

ל הקנאביס אנחנו שומעים ללא הרף: על האפקטיביות של הטיפול, דיונים על לגליזציה, על משקיעים בסטארט-אפים הקשורים בו, חלקם שמות מוכרים, כמו אהוד ברק, אהוד אולמרט, אביב גפן. אפילו נדמה היה כי מפלגה שנושא זה עמד בין עיקרי מצעה תעבור את אחוז החסימה.

במקביל לשיח הציבורי יש סקרנות רבה ועניין רב בנושא גם בקרב אנשי מקצוע מתחום הרפואה והבריאות בכלל, שאליו אנחנו נחשפות בכתבי עת ובכנסים מקצועיים. בלי להתייחס לשאלת הלגליזציה, ההתמכרות הפסיכולוגית לצמח ויתר ההשפעות השנויות במחלוקת, ניתן לקבוע כי יש ראל מובילה בעולם בחקר הקנאביס לשימוש רפואי.

קצת היסטוריה

השימוש המתועד הראשון בקנאביס תואר ברפואה הסינית כבר בסביבות 4,000 שנה לפני הספירה. מסופר כי המלכה ויקטוריה, בשנות ה-50 של המאה ה-19, נעזרה בתמיסת קנאביס לטיפול בהתכווציות שמהן סבלה בימי הווסת. בארצות הברית, החל מאותה תקופה, ניתן הקנאביס כתרופה עם התוויות לטיפול עד לשנת 1942, אז נכנס הקנאביס לפקודת החומרים האסורים לשימוש והצטרף לחומרים נוספים כמו הרואין ו-LSD. זאת על אף עדויות כי החומרים הפעילים בקנאביס, קנאבינואידים, מסייעים בטיפול בבחילות, ירידה בתיאבון, כאבים וחרדות.

מאות תרכובות פעילות

קנאביס, או בכינויו השונים - גראס, וויד (עשב בטר-גום מאנגלית), מריחואנה או גנג'ה - הוא צמח ממשפחת הקנאביים. ניתן להפיק ממנו סיבים תזונתיים ושמן. בצמח הקנאביס הפורח יותר מ-400 תרכובות פעילות. הרכיבים הפעילים שבצמח מתחלקים לשלוש קבוצות עיקריות: טרפנואידים - תרכובות אורגניות נפוצות, הנמצאות בכל הצמחים, פלבנואידים (קבוצה הידועה בתכונות נוגדות חמצון ומגינות על התאים) והקבוצה העיקרית הם הקנאבינואידים. קיימות בצמח 80 תרכובות ממשפחת הקנאבינואידים, ושתי המשמעותיות והנחקרות שבצמח הן CBD ו-THC, שלהן השפעות פסיכואקטיביות ופזיולוגיות שונות.

תרכובת THC ידועה כבעלת השפעה פסיכואקטיבית, הגורמת לתחושת הריחוף ובנוסף נוגדת דלקות, מקילה על בחילות, משככת כאבים, מרחיבה סימפונות ומגבירה תיאבון. תרכובת CBD לעומת זאת, נטולת השפעות